Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Cywilizacja czasów średniowiecza (historia, kultura, sztuka) - ćwiczenia II, PG_00183803		
Kierunek studiów	Krajoznawstwo i turystyka historyczna (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Historii Średniowiecza Polski i Nauk Pomocniczych His		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Julia Możdżeń	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie z rozwojem cywilizacji średniowiecznej - szczególnie z aspektami życia codziennego w mieście lokacyjnym na obszarze średniowiecznej Polski, Śląska, Pomorza i Prus

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KiTHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii ziem polskich - dawnych i współczesnych - z uwzględnieniem ich miejsca i roli w dziejach Europy i świata, także w odniesieniu do analizowanych w terenie obiektów i regionów	K _W02 ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii miast, w szczególności na obszarze ziem pruskich i polskich	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiTHL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z dorobku historiografii oraz jest świadomy współistnienia w naukach historycznych różnych punktów widzenia wynikających z odmiennych postaw teoretycznych, tradycji narodowych i uwarunkowań kulturowych	K_W03 zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z dorobku historiografii, wie o współistnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia determinowanych różnymi poglądami teoretycznymi, odmiennym podłożem narodowym bądź kulturowym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_W01] Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie wybrane zagadnienia historii powszechnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym oraz historię porównawczą Europy, dostrzegając jej miejsce i znaczenie w dziejach świata	K_W01 zna wybrane zagadnienia historii miast w ujęciu chronologicznym i tematycznym; zna historię porównawczą miast europejskich	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_U06] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej w zakresie turystyki historycznej i kulturowej	K_U06 Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii miast zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiTHL3_U02] Potrafi rozpoznać i objaśnić znaczenie wytworów dawnych kultur w kontekście dziedzictwa kulturowego i jego wykorzystania w turystyce	K_U02 Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów dawnych mieszkańców miast oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_U01] Potrafi prawidłowo dobierać źródła, poddawać je krytycznej analizie i interpretacji oraz stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu historyka	K_U01 Potrafi prawidłowo dobierać źródła i poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego historyka miast	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_K04] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych	K_K04 Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[KiTHL3_U09] Potrafi brać udział w debacie; formułować tezy i argumentować z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych w oparciu o znaną mu literaturę fachową	K_U09 Potrafi brać udział w debacie; formułuje tezy i argumentuje z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych w zakresie znanej mu literatury fachowej dotyczącej miast lokacyjnych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
Treści przedmiotu	Tematem wiodącym jest miasto lokacyjne: 1. Definicja miasta lokacyjnego, 2. Jak założyć miasto? - organizacja, przebieg lokacji i środowiska inicjujące kolonizację na prawie niemieckim na obszarze Polski i ziem pruskich w średniowieczu, 3. Prawo niemieckie: odmiany i zakres występowania, 4. Układ przestrzenny miast, 5. Grupy społeczne w mieście, 6. Ustrój i władze miejskie, 7. Elity i sposób ich życia, 8. Bractwa i gildie, 9. Kupiectwo i hanza, 10. Cechy rzemieślnicze i czeladnicze, 11. Higiena i czystość w mieście, 12. Obronność miasta, 13. Profilaktyka przeciwpożarowa, 14. Bractwa religijne i pielgrzymi w mieście. 15. Kolokwium		
Wymagania wstępne i dodatkowe			

<table>
<tr><td>Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się</td><td colspan="2"><table>
<tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr>
<tr><td>dyskusja i przygotowanie do zajęć</td><td>50.0%</td><td>25.0%</td></tr>
<tr><td>kolokwium pisemne</td><td>50.0%</td><td>75.0%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>M. Bogucka, H. Samsonowicz, Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej, Warszawa 1986.
Grążawski Kazimierz, Życie codzienne miast zakonu krzyżackiego w Prusach, Olsztyn 2022.
Samsonowicz, Henryk, Życie miasta średniowiecznego, Warszawa 1970, 2001

Tandecki Janusz, Struktury administracyjne i społeczne oraz formy życia w wielkich miastach Prus Krzyżackich i Królewskich w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych, Toruń 2001

Zakon krzyżacki w Prusach i Inflantach. Podziały administracyjne i kościelne w XIII-XVI-wieku, red. R. Czaja, A. Radzimiński, Toruń 2013.</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>Schildhauer, Johannes, Dzieje i kultura Hanzy, Warszawa 1995

Peregrinationes : pielgrzymki w kulturze dawnej Europy, pod red. Haliny Manikowskiej i Hanny Zaremskiej, Warszawa 1995.
Manikowska, Halina, Jerozolima - Rzym - Compostela : wielkie pielgrzymowanie u schyłku średniowiecza, Wrocław 2008.
Oexle Otto Gerhard, Społeczeństwo średniowiecza, Toruń 2000.
Ohler, Norbert, Życie pielgrzymów w średniowieczu : między modlitwą a przygodą, Kraków 2000.
Samsonowicz, Henryk, Późne średniowiecze miast nadbałtyckich. Studia nad dziejami Hanzy nad Bałtykiem w XIV-XV w., Warszawa 1968.
Samsonowicz, Henryk, Formy pracy kupca hanzeatyckiego w XIV-XV w. : (z dziejów techniki wymiany towarowo-pieniężnej), "Kwartalnik Historii Kultury Materialnej", R. 12, nr. 2, 1964

Suproniuk, Jarosław, Policja miejska i przepisy policyjne w Polsce w XIII-XVI w., "Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych", t. 66, 2006, s. 25 i n.

Tandecki, Janusz, Szkice z dziejów Torunia i Prus w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych, Toruń 2008

Zientara, Benedykt, Działalność lokacyjna jako droga awansu społecznego w Europie Środkowej XII-XIV w., "Sobótka. Śląski Kwartalnik Historyczny", 1981, z. 1, s. 43-56.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td colspan="2">Na podstawie analizy treści przywileju chełmińskiego omów warunki lokacji miasta Chełmna i Torunia.</td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.